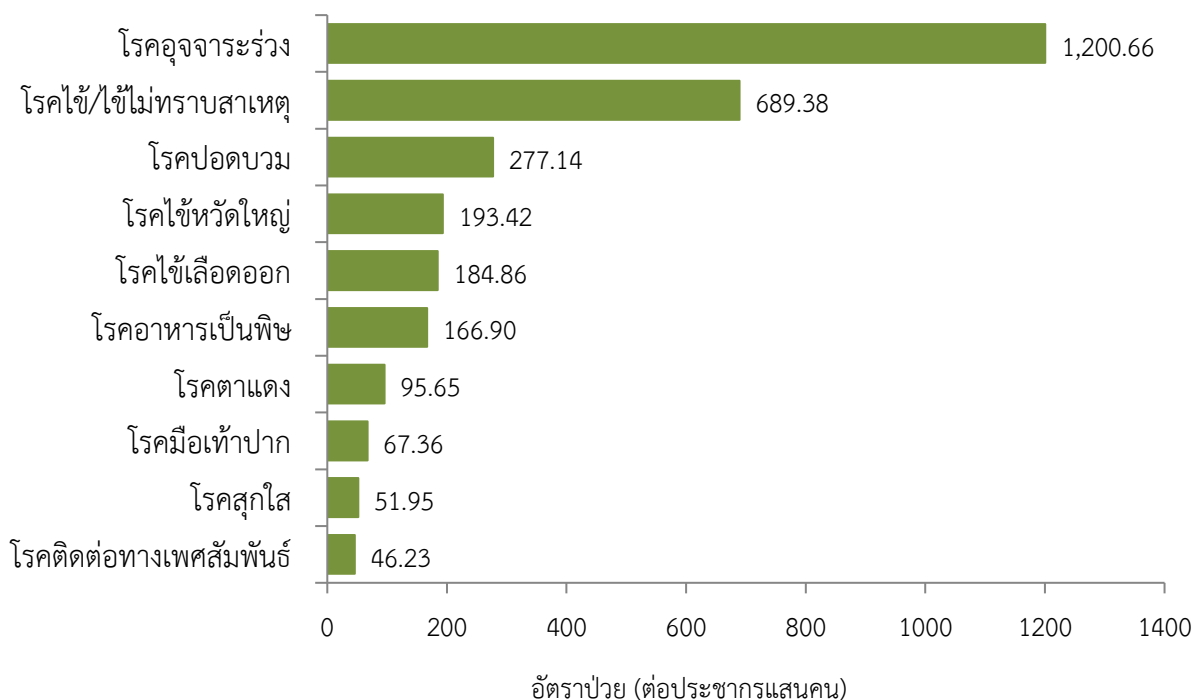

สถานการณ์โรคสำคัญที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยาในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 9 ประจำสัปดาห์ที่ 52 ปี 2563 (วันที่ 27 ธันวาคม 2563 – 2 มกราคม 2564)

การวิเคราะห์สถานการณ์ใช้ข้อมูลสะสมตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 – 51 (วันที่ 1 มกราคม–26 ธันวาคม 2563) เขตสุขภาพที่ 9 ได้รับรายงานผู้ป่วยในระบบเฝ้าระวัง 506 จากเครือข่าย 4 จังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ และบุรีรัมย์) มีรายงานผู้เสียชีวิต 15 ราย ได้แก่ โรคไข้หัด 3 ราย (นครราชสีมา 3 ราย) โรคไข้เลือดออก 3 ราย (นครราชสีมา 3 ราย) โรคปอดบวม 3 ราย (นครราชสีมา 3 ราย) โรคไข้หวัดใหญ่ 2 ราย (นครราชสีมา 2 ราย) โรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ 1 ราย (สุรินทร์ 1 ราย) เข้าข่ายโรคคอตีบ 1 ราย (สุรินทร์ 1 ราย) อหิวาตกโรค 1 ราย (สุรินทร์ 1 ราย) และโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ 1 ราย (นครราชสีมา)

10 อันดับโรคที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด

10 อันดับโรคที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด คือ โรคอุจจาระร่วง 1200.66 ต่อประชากรแสนคน โรคไข้/ไข้ไม่ทราบสาเหตุ 689.38 ต่อประชากรแสนคน โรคปอดบวม 277.14 ต่อประชากรแสนคน โรคไข้หวัดใหญ่ 193.42 ต่อประชากรแสนคน โรคไข้เลือดออก 184.86 ต่อประชากรแสนคน โรคอาหารเป็นพิษ 166.90 ต่อประชากรแสนคน โรคตาแดง 95.65 ต่อประชากรแสนคน โรคมือเท้าปาก 67.36 ต่อประชากรแสนคน โรคสุกใส 51.95 ต่อประชากรแสนคน และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 46.23 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 10 อันดับโรคที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุดในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 9
ที่มา:รายงาน 506 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ข้อมูล ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2563

โรคที่เป็นปัญหาทางสาธารณสุขในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 9 มีดังนี้

โรคไข้เลือดออกปี 2563 (วันที่ 1 มกราคม 2563 - วันที่ 2 มกราคม 2563)

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกประเทศไทย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 27 ธันวาคม 2563 มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก 71,210 ราย อัตราป่วย 107.22 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 52 ราย อัตราตาย ร้อยละ 0.07 อัตราส่วนเพศชายต่อหญิง 1:0.90 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 15-24 ปี ร้อยละ 25.89 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 10-14 ปี ร้อยละ 21.24 และกลุ่มอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 14.08 ตามลำดับภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 127.54 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือภาคเหนือ 121.72 ต่อประชากรแสนคน ภาคกลาง 98.35 ต่อประชากรแสนคน และภาคใต้ 62.74 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ โดยจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุดในประเทศ คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน อัตราป่วย 564.82 ต่อประชากรแสนคน

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกเขตสุขภาพที่ 9

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 26 ธันวาคม 2563 พบผู้ป่วย 12,511 ราย อัตราป่วย 184.86 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 3 ราย (นครราชสีมา 3 ราย) อัตราป่วยตายร้อยละ 0.02 อัตราส่วนเพศชายต่อหญิง 1:1.07 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 10-14 ปี อัตราป่วย 761.55 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือกลุ่มอายุ 5-9 ปี อัตราป่วย 623.17 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ 15-24 ปี อัตราป่วย 308.74 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 1

เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกปี 2563 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (2558-2562) พบว่ามีความผิดปกติของการเกิดโรคต่อเนื่องจากปี 2562 เนื่องจากจำนวนผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐานตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 แต่การเกิดโรคมิแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่สัปดาห์ที่ 29 และต่ำกว่าค่ามัธยฐาน ดังรูปที่ 2

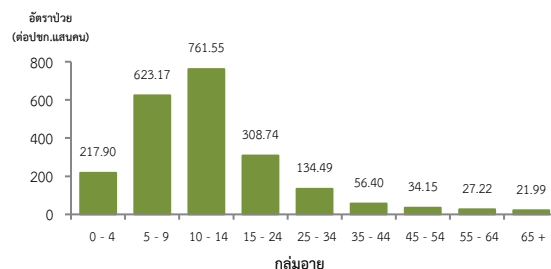
จังหวัดที่มีอัตราป่วยโรคไข้เลือดออกสูงสุดคือจังหวัดนครราชสีมา 235.68 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ จังหวัดชัยภูมิ 218.95 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดสุรินทร์ 176.43 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดบุรีรัมย์ 83.61 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1 เมื่อจำแนกอัตราป่วยโรคไข้เลือดออกในระดับอำเภอพบว่า อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา 756.30 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ 478.37 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา 469.01 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะ

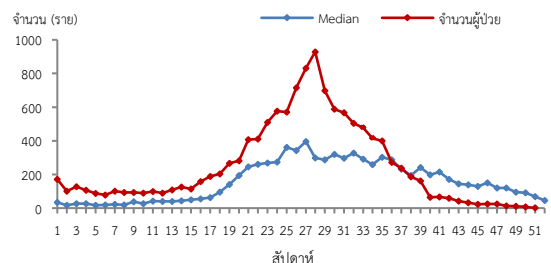
1. ฝ้าระวังผู้ป่วยโดยเฉพาะเด็กเล็กในศูนย์เด็กเล็กและกลุ่มนักเรียน ถ้าพบผู้ป่วยจะต้องสอบสวนโรคเฉพาะรายทุกราย และดำเนินการควบคุมโรคตามมาตรการ 0 3 7
2. ควบคุมค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายไม่ให้เกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด (HI≤5, CI=0)
3. ประชาสัมพันธ์มาตรการ 3 เก็บป้องกัน 3 โรค และ 5ป 1ข ในการควบคุมโรคไข้เลือดออก
4. สร้างความเข้าใจและความตระหนักในการควบคุม ป้องกันโรคไข้เลือดออก “บ้านตนเอง ครอบครัวตนเอง คนในครอบครัวต้องเป็นผู้ดูแลกันเองเป็นอันดับแรก “หรือที่เรียกว่า “บ้านใครบ้านมัน”

ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคไข้เลือดออกสูงสุด 10 อันดับแรกในปี 2563 เขตสุขภาพที่ 9

อัตราป่วยสะสม 10 อันดับแรก ระหว่างวันที่ 1 ม.ค. - 26 ธ.ค. 2563				
ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	Pt. ราย	อัตราป่วย*
1	เฉลิมพระเกียรติ	นครราชสีมา	270	756.30
2	พุทไธสง	บุรีรัมย์	223	478.37
3	เทพารักษ์	นครราชสีมา	117	469.01
4	ปักธงชัย	นครราชสีมา	524	446.65
5	โชคชัย	นครราชสีมา	309	378.06
6	เมือง	นครราชสีมา	1,684	367.77
7	โนนไทย	นครราชสีมา	262	364.10
8	สูงเนิน	นครราชสีมา	293	352.07
9	จักราช	นครราชสีมา	217	304.36
10	เกษตรสมบูรณ์	ชัยภูมิ	333	297.50

รูปที่ 1 แผนภูมิแสดงอัตราป่วยโรคไข้เลือดออกต่อประชากรแสนคน จำแนกตามกลุ่มอายุ ปี 2563

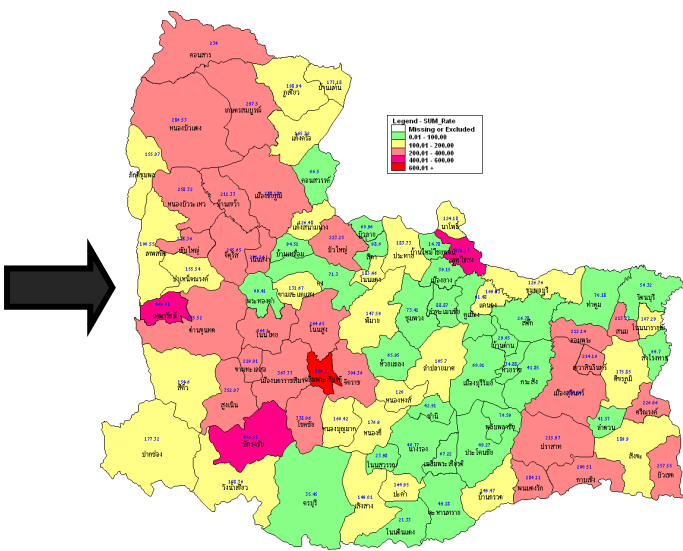

หมายเหตุ: สัปดาห์ที่ 48-51 ข้อมูลยังไม่ครบถ้วน

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกจำแนกรายสัปดาห์เปรียบเทียบกับข้อมูลปี 2563 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (2558-2562) ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกปี 2563 และปี 2562 ช่วงเวลาเดียวกันแยกรายจังหวัด

จังหวัด	ปี 2563 (1ม.ค.-26 ธ.ค. 63)		ปี 2562 (1ม.ค.-26 ธ.ค. 62)		อัตราป่วยปี 63/62 (เท่า)
	Pt. (ราย)	อัตราป่วย*	Pt. (ราย)	อัตราป่วย*	
นครราชสีมา	6,220	235.68	9,650	365.64	0.64
ชัยภูมิ	2,495	218.98	2,685	235.66	0.93
สุรินทร์	2,465	176.43	3,787	271.05	0.65
บุรีรัมย์	1,331	83.61	3,853	242.04	0.35

หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

รูปที่ 3 อัตราป่วยโรคไข้เลือดออก ปี 2563 จำแนกรายอำเภอในเขตสุขภาพที่ 9

โรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2563 (วันที่ 1 มกราคม 2563 - วันที่ 2 มกราคม 2563)

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ประเทศไทย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-21 ธันวาคม 2563 มีผู้ป่วย 122,044 ราย อัตราป่วย 183.76 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 3 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.002 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1:1.07 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 0-4 ปี ร้อยละ 23.82 รองลงมา คือกลุ่มอายุ 10-14 ปีร้อยละ 11.82 และกลุ่มอายุ 7-9 ปี ร้อยละ 10.33 ตามลำดับ ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ ภาคเหนือ 256.88 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ ภาคกลาง 211.31 ต่อประชากรแสนคน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 158.73 ต่อประชากรแสนคน และภาคใต้ 81.84 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ โดยจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุดในประเทศ คือ จังหวัดพะเยา อัตราป่วย 470.52 ต่อประชากรแสนคน

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่เขตสุขภาพที่ 9

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-26 ธันวาคม 2563 พบผู้ป่วย 13,090 ราย อัตราป่วย 193.42 ต่อประชากรแสนคน มีผู้เสียชีวิต 2 ราย (นครราชสีมา 2ราย) อัตราป่วยตายร้อยละ 0.02 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1:1.12 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 0-4 ปีอัตราป่วย 811.13 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 5-9 ปี อัตราป่วย 622.93 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ 10-14 ปีอัตราป่วย 348.32 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 1

เปรียบเทียบผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2563 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (2558-2562) พบว่าปี 2563 ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1-8 มีความผิดปกติของการเกิดโรคไข้หวัดใหญ่เนื่องจากจำนวนผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง แต่ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 9-ปัจจุบัน แนวโน้มการเกิดโรคลดลงอย่างต่อเนื่องและน้อยกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง ดังรูปที่ 2 และทั้ง 4 จังหวัดมีค่าสัดส่วน ILI ต่ำกว่า ร้อยละ 5 ดังรูปที่ 3

จังหวัดที่มีอัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่สูงสุดคือ จังหวัดนครราชสีมา 269.25 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ จังหวัดบุรีรัมย์ 184.24 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดชัยภูมิ 174.57 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดสุรินทร์ 76.01 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1 เมื่อจำแนกอัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ระดับอำเภอ พบว่า อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา 949.38 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา 537.10 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 479.37 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะ

1. โรคไข้หวัดใหญ่เป็นโรคที่มีวิธีการป้องกันและวิธีการรักษาที่มีประสิทธิภาพ แต่ต้องเฝ้าระวังในกลุ่มผู้สูงอายุอย่างเข้มข้นเนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีอัตราป่วยต่ำแต่มีอัตราป่วยตายสูง ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่มีโรคประจำตัวด้วยโรคเรื้อรังซึ่งไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่
2. เฝ้าระวังผู้ป่วยที่มีอาการ ILI โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ถ้าพบผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้กับโรคไข้หวัดใหญ่ต้องตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วย Rapid test และให้ยา Oseltamivir
3. ในสถานที่ที่มีคนอยู่หนาแน่นและพักค้าง เช่น เรือนจำ ค่ายทหาร โรงเรียน การเข้าค่ายพักแรม ควรมีการคัดกรองผู้ที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ หากพบผู้ป่วยต้องมีการแยกผู้ป่วยโดยให้แยกห้องนอน หรือหยุดเรียน หยุดงาน
4. เมื่อมีผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่จะต้องดำเนินการสอบสวนโรคเฉพาะรายทุกราย และค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมในพื้นที่

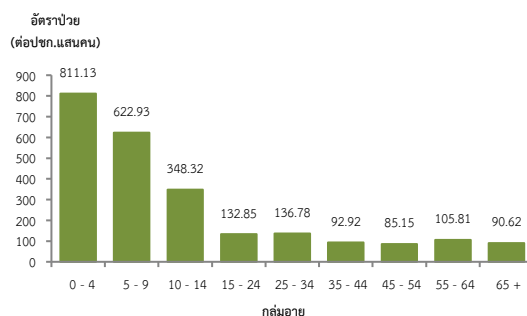
ตารางที่ 1 เปรียบเทียบอัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ปี 2563 และปี 2562 ช่วงเวลาเดียวกันแยกรายจังหวัด

จังหวัด	ปี 2563 (1 ม.ค.-26 ธ.ค.63)		ปี 2562 (1 ม.ค.-26 ธ.ค.62)		อัตราป่วย 63/62 (เท่า)
	Pt. (ราย)	อัตราป่วย*	Pt. (ราย)	อัตราป่วย*	
นครราชสีมา	7,106	269.25	25,762	976.12	0.28
บุรีรัมย์	2,933	184.24	7,225	453.86	0.41
ชัยภูมิ	1,989	174.57	5,204	456.75	0.38
สุรินทร์	1,062	76.01	6,881	492.49	0.15

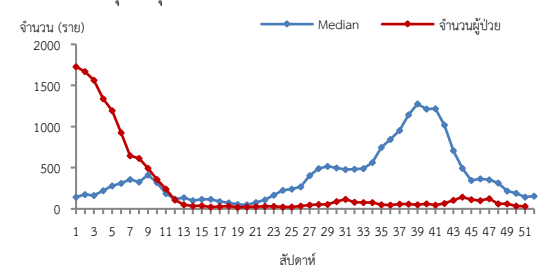
หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่สูงสุด 10 อันดับแรก ในปี 2563เขตสุขภาพที่ 9

อัตราป่วยสะสม 10 อันดับแรก ระหว่างวันที่ 1 ม.ค. - 26 ธ.ค.2563				
ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	Pt.ราย	อัตราป่วย*
1	เสิงสาง	นครราชสีมา	669	949.38
2	บัวใหญ่	นครราชสีมา	445	537.01
3	ลำปลายมาศ	บุรีรัมย์	644	479.37
4	เมือง	นครราชสีมา	2,087	455.79
5	หนองกี่	บุรีรัมย์	302	430.83
6	บัวลาย	นครราชสีมา	103	418.61
7	โชคชัย	นครราชสีมา	335	409.87
8	ปักธงชัย	นครราชสีมา	480	409.15
9	ละหานทราย	บุรีรัมย์	294	401.61
10	ห้วยแถลง	นครราชสีมา	286	377.21

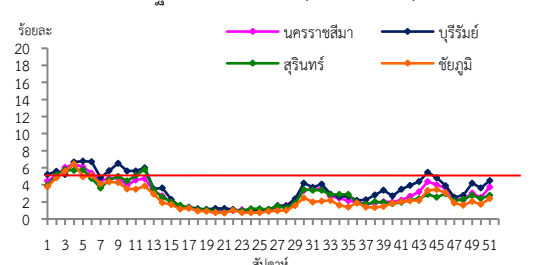

รูปที่ 1 แผนภูมิแสดงอัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ต่อประชากรแสนคน จำแนกตามกลุ่มอายุ ปี 2563

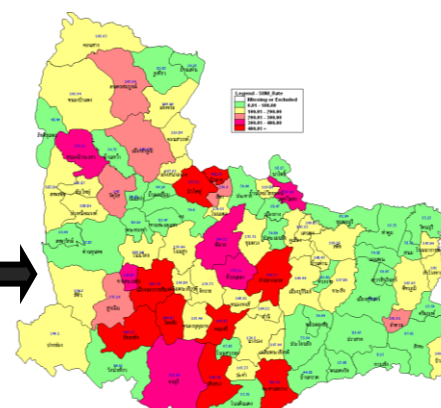
หมายเหตุ : สัปดาห์ที่ 48-51 ข้อมูลยังไม่ครบถ้วน

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่จำแนกรายสัปดาห์เปรียบเทียบกับข้อมูลปี 2563 กับค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง (2558 - 2562)

รูปที่ 3 สัดส่วน ILI ต่อผู้ป่วยนอก แยกรายจังหวัดเขตสุขภาพที่ 9 นครราชสีมา ปี 2563

ที่มา : ระบบเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาของกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ข้อมูล ณ วันที่ 29 ธ.ค.2563

รูปที่ 4 อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ ปี 2563 จำแนกรายอำเภอในเขตสุขภาพที่ 9

โรคไข้วัดช้อยุงลาย ปี 2563 (วันที่ 1 มกราคม 2563 - วันที่ 2 มกราคม 2563)

สถานการณ์โรคไข้วัดช้อยุงลายประเทศไทย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-2 ธันวาคม 2563 พบผู้ป่วย 10,905 ราย อัตราป่วย 16.42 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1: 1.37 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดคือ 35-44 ปี ร้อยละ 18.27 รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 18.03 และอายุ 45-54 ปี ร้อยละ 15.87 ตามลำดับ ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ภาคเหนือ 29.20 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือภาคกลาง 23.56 ต่อประชากรแสนคน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7.28 ต่อประชากรแสนคน และภาคใต้ 4.07 ต่อประชากรแสนคนตามลำดับ โดยจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุดในประเทศ คือ จังหวัดจันทบุรี อัตราป่วย 452.94 ต่อประชากรแสนคน

สถานการณ์โรคไข้วัดช้อยุงลายเขตสุขภาพที่ 9

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 2 ธันวาคม 2563 มีผู้ป่วย 415 ราย อัตราป่วย 6.13 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1:2.37 มากที่สุดในกลุ่มอายุ 10-14 ปี อัตราป่วย 12.31 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 25-34 ปี อัตราป่วย 9.61 ต่อประชากรแสนคนและกลุ่มอายุ 35-44 ปี อัตราป่วย 8.56 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 1

เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยโรคไข้วัดช้อยุงลายปี 2563 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (2558-2562) พบความผิดปกติของการเกิดโรคโดยมีจำนวนผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลังอย่างต่อเนื่องตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 ดังรูปที่ 2

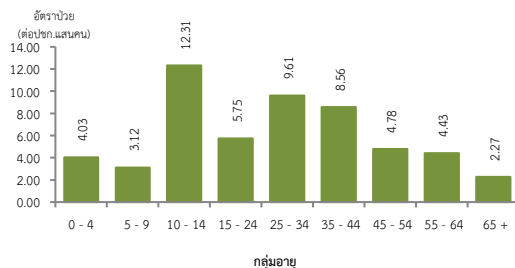
จังหวัดที่มีอัตราป่วยโรคไข้วัดช้อยุงลายสูงสุดคือจังหวัดสุรินทร์ 16.39 ต่อประชากรแสนคนรองลงมาคือจังหวัดนครราชสีมา 5.60 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดชัยภูมิ 1.84 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดบุรีรัมย์ 1.07 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1 เมื่อจำแนกอัตราป่วยโรคไข้วัดช้อยุงลายระดับอำเภอ พบว่า อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงที่สุดคืออำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา 48.59 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคืออำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ 36.21 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ 30.96 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะ

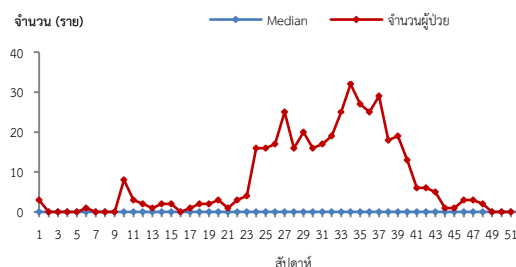
1. รายงานผู้ป่วยสงสัยในระบบรายงาน 506 และรายงานเหตุการณ์ผิดปกติเมื่อพบผู้ป่วยสงสัยเป็นกลุ่มก้อนและดำเนินการควบคุมโรค ตามมาตรการ 331 อย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง
2. การพ่นสารเคมี ควรพ่นโดยเครื่องติดรถยนต์ วิธีปล่อยละออง ULV พ่นครอบคลุมทั้งหมู่บ้านตามมาตรการ Day1 และ Day 7
3. ดำเนินการควบคุมลูกน้ำยุงลายโดยวิธีการทางกายภาพหรือชีวภาพให้ดัชนีความชุกลูกน้ำยุงลาย (HI,CI) เป็น 0 ทั้งชุมชน วัด โรงเรียน 4 สัปดาห์ต่อเนื่องกัน
4. เฝ้าระวังผู้ป่วยรายใหม่จนครบ 28 วันจากวันพบผู้ป่วยรายสุดท้าย โดยการควบคุมโรคได้ คือ ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ นับจากรายสุดท้ายติดต่อกันในหมู่บ้านนั้น 28 วัน

ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคไข้วัดช้อยุงลายสูงที่สุด 10 อันดับแรกในปี 2563เขตสุขภาพที่ 9

อัตราป่วยสะสม 10 อันดับแรก ระหว่างวันที่ 1 ม.ค.-26 ธ.ค. 2563				
ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	Pt.ราย	อัตราป่วย*
1	ปากช่อง	นครราชสีมา	94	48.59
2	ปราสาท	สุรินทร์	57	36.21
3	ท่าตูม	สุรินทร์	30	30.96
4	เมือง	สุรินทร์	81	30.8
5	พนมดงรัก	สุรินทร์	9	23.68
6	ศีขรภูมิ	สุรินทร์	22	16.19
7	ขำนิ	บุรีรัมย์	5	14.3
8	ชุมพลบุรี	สุรินทร์	7	9.75
9	สีคิ้ว	นครราชสีมา	11	8.77
10	เขวาสินรินทร์	สุรินทร์	3	8.57

รูปที่ 1 แผนภูมิแสดงอัตราป่วยโรคไข้วัดช้อยุงลายต่อประชากรแสนคน จำแนกตามกลุ่มอายุปี 2563

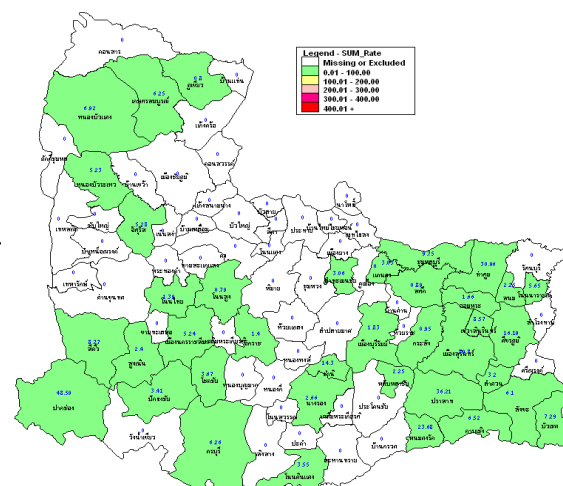
หมายเหตุ : สัปดาห์ที่ 48-51 ข้อมูลยังไม่ครบถ้วน

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้วัดช้อยุงลายจำนวนรายสัปดาห์เปรียบเทียบกับข้อมูลปี 2563 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (2558-2562)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบอัตราป่วยโรคไข้วัดช้อยุงลายปี 2563และปี 2562 ช่วงเวลาเดียวกันแยกรายจังหวัด

จังหวัด	ปี 2563 (1 ม.ค.-26 ธ.ค.63)		ปี 2562 (1 ม.ค.-26 ธ.ค.62)		อัตราป่วย ปี 63/62 (เท่า)
	Pt. (ราย)	อัตรา ป่วย*	Pt. (ราย)	อัตรา ป่วย*	
สุรินทร์	229	16.39	14	1.00	16.39
นครราชสีมา	148	5.60	13	0.49	11.43
ชัยภูมิ	21	1.84	15	1.32	1.39
บุรีรัมย์	17	1.07	3	0.19	5.63

หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

รูปที่ 3 อัตราป่วยโรคไข้วัดช้อยุงลาย ปี 2563จำแนกรายอำเภอ ในเขตสุขภาพที่ 9

โรคหัด ปี 2563 (วันที่ 1 มกราคม 2563 - วันที่ 2 มกราคม 2563)

สถานการณ์โรคหัดประเทศไทย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 23 ธันวาคม 2563 พบผู้ป่วย 1,195 ราย อัตราป่วย 1.80 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1: 0.98 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 0-4 ปี ร้อยละ 28.62 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 15-24 ปี ร้อยละ 22.68 และกลุ่มอายุ 25-34 ร้อยละ 17.49 ตามลำดับ ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ ภาคใต้ 4.01 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ ภาคเหนือ 2.00 ต่อประชากรแสนคน ภาคกลาง 1.64 ต่อประชากรแสนคน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 0.91 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ โดยจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุดในประเทศ คือ จังหวัดนราธิวาส อัตราป่วย 15.70 ต่อประชากรแสนคน

สถานการณ์โรคหัดเขตสุขภาพที่ 9

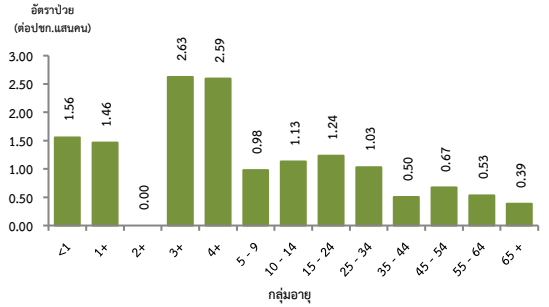
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 26 ธันวาคม 2563 พบผู้ป่วยโรคหัด 56 ราย อัตราป่วย 0.83 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1:1.80 พบมากในอายุ 3 ปี อัตราป่วย 2.63 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อายุ 4 ปี อัตราป่วย 2.59 ต่อประชากรแสนคน และอายุน้อยกว่า 1 ปี อัตราป่วย 1.56 ต่อประชากรแสนคน ดังรูปที่ 1

ผู้ป่วยปี 2563 เปรียบเทียบค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (2558-2562) แต่ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 23-ปัจจุบัน มีความผิดปกติของการเกิดโรคเนื่องจากมีจำนวนผู้ป่วยมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง ดังรูปที่ 2

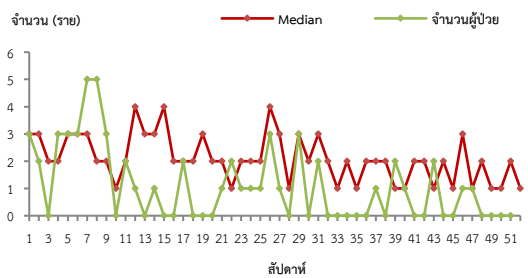
จังหวัดที่มีอัตราป่วยโรคหัดสูงสุดคือจังหวัดชัยภูมิ 2.19 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา 0.76 ต่อประชากรแสนคนจังหวัดสุรินทร์ 0.43 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดบุรีรัมย์ 0.31 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1 ซึ่งเมื่อจำแนกอัตราป่วยโรคหัดระดับอำเภอพบว่า อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ 23.77 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคืออำเภอบัวเชด จังหวัดสุรินทร์ 7.29 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอพลับพลาย จังหวัดบุรีรัมย์ 4.51 ต่อประชากรแสนคน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานสาธารณสุข และสถานพยาบาลควรเพิ่มความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังและสอบสวนผู้ป่วยไข้ออกผื่นและผู้ป่วยสงสัยหัด โดยให้มีการสอบสวนและรายงานผู้ป่วยสงสัย รวมถึงเก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ ผ่านระบบ Measles Database Online (www.eradicationthai.com) ภายใน 48 ชั่วโมงหลังพบผู้ป่วยสงสัย
2. เน้นการดูแลและแยกผู้ป่วยหัดในโรงพยาบาล โดยพิจารณาให้วิตามินเอแก่ผู้ป่วยสงสัยหัดทุกรายเพื่อลดอาการรุนแรง และควรแยกผู้ป่วยออกจากผู้ป่วยโรคอื่นเพื่อลดโอกาสการติดเชื้อในโรงพยาบาล
3. ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคหัด การติดต่อ/การป้องกัน/การรักษา แก่ผู้ป่วยและบุคคลใกล้ชิด
4. รมรงคให้วัคซีนในกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในพื้นที่ระบาด และไม่สามารถตรวจสอบประวัติการได้รับวัคซีน

รูปที่ 1 แผนภูมิแสดงอัตราป่วยโรคหัดต่อประชากรแสนคนจำแนกตามกลุ่มอายุ ปี 2563

หมายเหตุ : สัปดาห์ที่ 48-51 ข้อมูลยังไม่ครบถ้วน
รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคหัด จำแนกรายสัปดาห์เปรียบเทียบกับข้อมูลปี 2563 กับค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง (2558-2562)

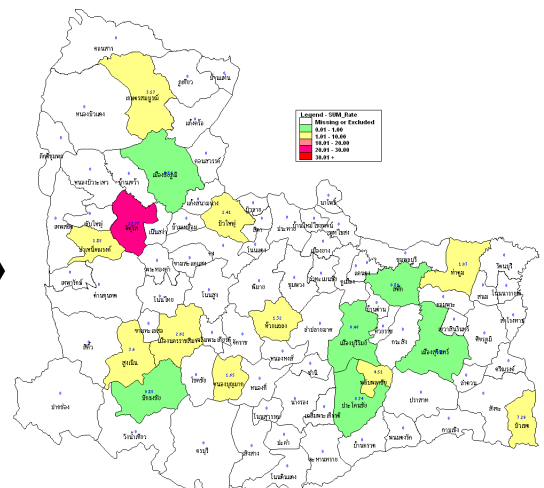
ตารางที่ 1 เปรียบเทียบอัตราป่วยโรคหัดปี 2563และปี 2562ช่วงเวลาเดียวกัน แยกรายจังหวัด

จังหวัด	ปี 2563 (1 ม.ค.-26 ธ.ค.63)		ปี 2562 (1 ม.ค.-26 ธ.ค.62)		อัตราป่วย ปี 63/62 (เท่า)
	Pt. (ราย)	อัตรา ป่วย*	Pt. (ราย)	อัตรา ป่วย*	
ชัยภูมิ	25	2.19	23	2.02	1.08
นครราชสีมา	20	0.76	63	2.39	0.32
สุรินทร์	6	0.43	21	1.50	0.29
บุรีรัมย์	5	0.31	27	1.70	0.18

หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคหัดสูงสุดที่ 10 อันดับแรกในปี 2563เขตสุขภาพที่ 9

อัตราป่วยสะสม 10 อันดับแรก ระหว่างวันที่ 1 ม.ค.-26 ธ.ค. 2563				
ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	Pt.ราย	อัตราป่วย*
1	จัตุรัส	ชัยภูมิ	18	23.77
2	บัวเชด	สุรินทร์	3	7.29
3	พลับพลาย	บุรีรัมย์	2	4.51
4	สูงเนิน	นครราชสีมา	3	3.6
5	เกษตรสมบูรณ์	ชัยภูมิ	4	3.57
6	เมือง	นครราชสีมา	12	2.62
7	บัวใหญ่	นครราชสีมา	2	2.41
8	บำเหน็จณรงค์	ชัยภูมิ	1	1.85
9	หนองบุญมาก	นครราชสีมา	1	1.65
10	ห้วยแถลง	นครราชสีมา	1	1.32

รูปที่ 3 อัตราป่วยโรคหัดปี 2563จำแนกรายอำเภอในเขตสุขภาพที่ 9

โรคปอดบวม ปี 2563 (วันที่ 1 มกราคม 2563 - วันที่ 2 มกราคม 2563)

สถานการณ์โรคปอดบวมประเทศไทย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 2 ธันวาคม 2563 พบผู้ป่วย 190,778 ราย อัตราป่วย 287.26 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 138 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.07 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1:0.78 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 37.51 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 0-4 ปี ร้อยละ 25.65 และกลุ่มอายุ 55-64 ปี ร้อยละ 12.85 ตามลำดับ ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 361.38 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือภาคเหนือ 340.90 ต่อประชากรแสนคน ภาคใต้ 259.12 ต่อประชากรแสนคน และภาคกลาง 198.95 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ โดยจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุดในประเทศ คือ จังหวัดอุบลราชธานี อัตราป่วย 670.51 ต่อประชากรแสนคน

สถานการณ์โรคปอดบวมเขตสุขภาพที่ 9

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 26 ธันวาคม 2563 พบผู้ป่วย 18,756 ราย อัตราป่วย 277.14 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 3 ราย (นครราชสีมา 3 ราย) อัตราป่วยตายร้อยละ 0.02 อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1:1.22 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 0-4 ปี อัตราป่วย 1,083.03 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือกลุ่มอายุ 65 ปีขึ้นไป อัตราป่วย 1,006.67 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ 55-64 ปี อัตราป่วย 344.78 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับดังรูปที่ 1

เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยโรคปอดบวม ปี 2563 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (2558-2562) พบว่าตั้งแต่สัปดาห์ที่ 10 ไม่พบความผิดปกติของการเกิดโรค โดยมีจำนวนผู้ป่วยน้อยกว่าค่ามัธยฐาน แต่สัปดาห์ที่ 42 มีแนวโน้มการเกิดโรคเพิ่มขึ้น ดังรูปที่ 2

จังหวัดที่มีอัตราป่วยโรคปอดบวมสูงสุดคือ จังหวัดบุรีรัมย์ 374.58 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ จังหวัดชัยภูมิ 347.83 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดนครราชสีมา 228.25 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดสุรินทร์ 200.83 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับรายละเอียดดังตารางที่ 1 เมื่อจำแนกอัตราป่วยโรคปอดบวมในระดับอำเภอพบว่า อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงที่สุดคือ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ 1,055.20 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 620.14 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 551.57 ต่อประชากรแสนคนตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

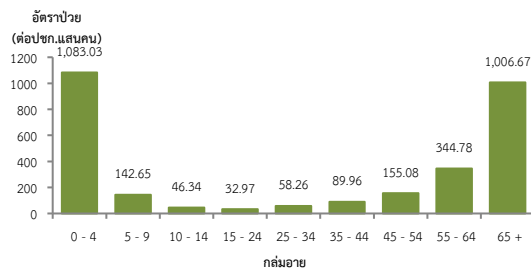
ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ป่วยที่เป็นโรคปอดบวมจากไข้หวัดใหญ่ควรให้ยาต้านเชื้อไวรัส
2. หลังจากผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัยสาเหตุจากเชื้อแบคทีเรียควรรักษาด้วยยาปฏิชีวนะอย่างรวดเร็วที่สุด
3. ฉีดวัคซีนป้องกันโรคในกลุ่มเสี่ยงคือ เด็กเล็ก ผู้ที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันต่ำหรือมีโรคประจำตัวบางอย่าง การฉีดวัคซีนที่ส่งผลในการลดอัตราการเกิดโรคปอดบวมจากการติดเชื้อซึ่งได้แก่ วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ และวัคซีนป้องกันโรคปอดอักเสบ

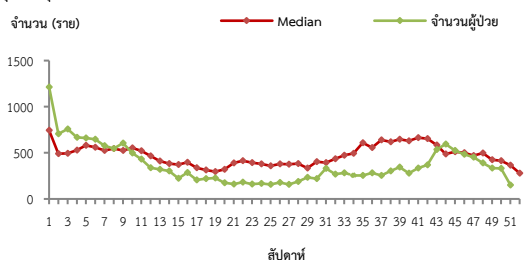
ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคปอดบวมที่สุด 10 อันดับแรกในปี 2563 เขตสุขภาพที่ 9

อัตราป่วยสะสม 10 อันดับแรก ระหว่างวันที่ 1 ม.ค.-26 ธ.ค. 2563				
ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	Pt.ราย	อัตราป่วย*
1	หนองบัวระเหว	ชัยภูมิ	404	1,055.80
2	กระสัง	บุรีรัมย์	652	620.14
3	ลำปลายมาศ	บุรีรัมย์	741	551.57
4	สีดา	นครราชสีมา	127	521.73
5	เขวาสินรินทร์	สุรินทร์	177	505.43
6	ประโคนชัย	บุรีรัมย์	669	491.98
7	สังขะ	สุรินทร์	606	462.16
8	พลับพลาชัย	บุรีรัมย์	202	455.05
9	พุทไธสง	บุรีรัมย์	207	444.04
10	ละหานทราย	บุรีรัมย์	321	438.49

นายณัฐพล จำปาสาร นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ/ผู้จัดทำ
นายอภิรัตน์ โสกาปัง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ/ผู้ตรวจทาน

รูปที่ 1 แผนภูมิแสดงอัตราป่วยโรคปอดบวมต่อประชากรแสนคนจำแนกตามกลุ่มอายุ ปี 2563

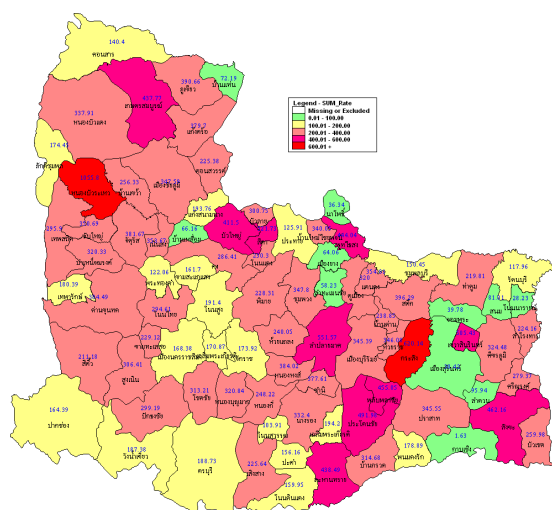
หมายเหตุ : สัปดาห์ที่ 48-51 ข้อมูลไม่ครบถ้วน

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคปอดบวมจำแนกรายสัปดาห์เปรียบเทียบกับข้อมูลปี 2563 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (2558-2562)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบอัตราป่วยโรคปอดบวมปี 2563 และปี 2562 ช่วงเวลาเดียวกันแยกรายจังหวัด

จังหวัด	ปี 2563 (1 ม.ค.-26 ธ.ค.63)		ปี 2562 (1 ม.ค.-26 ธ.ค.62)		อัตราป่วย ปี 63/62 (เท่า)
	Pt. (ราย)	อัตรา ป่วย*	Pt. (ราย)	อัตรา ป่วย*	
บุรีรัมย์	5963	374.58	7366	279.10	1.34
ชัยภูมิ	3963	347.83	5903	518.10	0.67
นครราชสีมา	6024	228.25	6637	416.92	0.55
สุรินทร์	2806	200.83	5202	372.32	0.54

หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

รูปที่ 3 อัตราป่วยโรคปอดบวมปี 2563 จำแนกรายอำเภอในเขตสุขภาพที่ 9